

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIOL HUGUET, director general
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**CATALUNYA HA ESTAT UNA
VÍCTIMA POC VICTIMISTA**

 Ramon Tremosa
i Balcells

 Professor de teoria econòmica a laUB
www.ramontremosa.com

EN SÍNTESI

 Maragall
se'n va

Final de la història?

Francis Fukuyama és un economista nord-americà d'origen japonès i professor a la Universitat de Virgínia. Autor d'alguns llibres excel·lents, com ara *Confiança: les virtuts socials i la creació de prosperitat* (1995), es va fer famós l'any 1992 amb *El final de la història*. Fukuyama veia definitiu i inapel·lable el triomf de l'economia de mercat sobre l'economia planificada. Mentre hi ha vida, però, hi ha història. Recordo Jordi Sales l'any 1993 qüestionant aquesta teoria, ja molt abans enunciada per Hegel: l'any 1806, després de la batalla de Jena, Hegel va veure cavalcar un triomfant Napoleó pels carrers de la seva ciutat i va parlar del final de la història ("l'esperit mundial cavalca dalt d'un cavall"). Nou anys més tard, però, Napoleó va ser derrotat a Waterloo i l'any 2004 Fukuyama va escriure el llibre *La construcció de l'Estat*, on reconeix que sense Estat no hi ha mercat. Analitzant com Hongria havia reeixit en la seva transició a l'economia de mercat i Rússia no, Fukuyama conclou que sense garanties a la propietat privada i a la seguretat personal, i sense el compliment dels contractes signats, l'economia de mercat no pot desplegar tot el seu potencial de creació de riquesa.

HE PENSAT EN FUKUYAMA EN SENTIR el president Maragall diumenge a la nit parlant del "final del victimisme". Què volia dir? Quan mirem què han donat de si aquests dos llargs anys de debat estatutari, si en algun relat ens podem posar fàcilment d'acord avui els catalans (patronals, sindicats i quatre dels cinc partits) és que des de 1979 l'economia catalana ha estat víctima del centralisme d'Estat. Això ho expliquen ara, d'una banda, Xavier Rubert de Ventós, que en el llibre recent d'entrevistes de Josep Gimeno (*Catalunya demà, Ara Llibres*) conclou que avui Barcelona competeix contra Madrid: "Catalunya i Espanya ja no es complementen com al segle XIX i la primera meitat del XX, ara competeixen". I, d'altra banda, Antoni Serra Ramoneda: *Món Empresarial* titula l'entrevista que li fa aquest mes amb un rotund "Ho tenim tot perdut!". Aquest era un país amb dues capitals, una d'econòmica i financera (Barcelona) i l'altra de política (Madrid), com a Itàlia ho són Milà i Roma. "Madrid, però, avui és també capital econòmica i això, encara que costi de reconèixer, és degut a decisions polítiques... Amb el nou Estatut tot seguirà controlat des de Madrid: concursos de grans infraestructures, decisions sobre projectes d'enginyeria, concessions a les empreses constructores..."

CATALUNYA HA ESTAT UNA VÍCTIMA PRECISAMENT poc víctima. El final del pujolisme es va caracteritzar per la seva escassa exigència amb els governs centrals i això que algun peixet entrava dins del cove. Ara tenim en el nou Estatut un cove nou però sense cap peixet a dins: la nova cistella d'impostos no s'aplicarà el 2008 i ja veurem qui mana, i amb quina majoria, a Madrid. Maragall ha plegat víctima de la pressió del PSOE però avui potser s'entén millor la seva "fi del victimisme": un govern de CiU en solitari tolerat pel PSC podrà desplegar el nou Estatut plenament, o bé caldria un govern català fort (davant d'un govern central probablement més fort) d'aquells partits que volen desplegar-lo ràpidament?

DES DE DILLUNS JA ESTIC ESPERANT EL MANNÀ del president ZP. Decisions concretes i diners, no bones paraules i simpatia. Pel que fa als aeroports, per



CARLES DE MIGUEL

"Des de dilluns ja estic esperant el mannà del president ZP. Decisions concretes i diners, no bones paraules i simpatia"

exemple, fins quan es mantindran les rendes monopolístiques del pont aeri a favor d'Iberia, que fan prescindibles molts vols intercontinentals des del Prat? És possible que Barcelona accepti resignadament un AVE amb Madrid que no sigui competitiu amb l'avió, com passa a França? Disposarà Catalunya d'instruments de gestió per a competir amb Barajas? El mapa aeri d'Europa es configura al voltant de tres grans aliances: British Airways i Iberia amb *hubs* a Londres i Madrid; Air France i KLM amb *hubs* a París i Amsterdam; i Lufthansa, SAS i Spanair amb *hubs* a Frankfurt i Munich. Després de l'adjudicació de la T4 a Iberia (per cert, a qui es concedirà la nova terminal del Prat?) Barcelona necessita i pot, per

dimensió i pes econòmic, acollir el *hub* del sud d'Europa de l'aliança de Lufthansa; de fet, els alemanys fa anys que ho demanen. CiU, PSC i l'establishment català, tan eficaços que han estat per guanyar el referèndum de l'Estatut minoritzant el no sobiranista, reivindicaran ara amb la mateixa contundència davant del centralisme d'Estat aquesta necessitat vital per al nostre futur econòmic?

AHIR RELLEGIA LA REVOLTA DELS CATALANS de John Elliott (Vicens Vives, 1966), que explica la confrontació entre la Generalitat i la Corona espanyola del 1598 al 1640. Es diu que Elliott se centra molt en les divisions internes entre la Generalitat i el Consell de Cent, una visió molt diferent del plantejament romàntic d'un Pau Claris amb tot el país al darrere plantant cara a Espanya. Elliott cita l'epistolari del cardenal Richelieu en el marc de la confrontació entre Castella i França, quan aquesta darrera es planteja una Catalunya independent sota protecció francesa per afeblir Castella. Richelieu, però, acaba donant a entendre que dels catalans no se'n pot fiar: tenia espies que veien les elits catalanes incapaces de governar-se a si mateixes amb independència de Castella, "sense que cap d'elles pugui imposar-se a la nació i impedir que aquesta es consumeixi en baralles internes". Molt actual, oi? És aquest Estatut el final de la història dels catalans? La causa fiscal de Catalunya s'acaba o tot just comença?

 Marçal
Sintes


Desoïnt els crits d'ànim dels seus fans, Pasqual Maragall ha decidit plegar, no optar a repetir com a candidat del PSC. Va dir-ho ahir oficialment en una allocució des del Palau de la Generalitat. També va fer balanç de la seva gestió al capdavant del govern de Catalunya, tot assegurant haver acomplert els objectius que s'havia fixat. No es pot dir que fos un exercici de realisme, però potser tampoc se li podia demanar en un moment com aquest. La veritat és que el somni de Maragall de l'*Espanya plural* s'ha revelat una autèntica volada de coloms, que el govern dirigit per ell ha naufragat i que el nou Estatut, el qual constitueix, efectivament, un actiu d'aquesta etapa, s'ha aconseguit tirar endavant gràcies al concurs d'Artur Mas i CiU, els arxivats del nét del poeta. Contràriament al balanç d'aquests dos anys i mig, la decisió del president de deixar-ho córrer sí que sembla inspirada pel realisme. Maragall sabia que Zapatero i el PSOE no volien de cap manera que optés a la reelecció. El que ha ocorregut era també el desenllaç preferit pel PSC. En aquestes condicions i donades les seqüeles de tot ordre causades pel tripartit, l'excalcalde de Barcelona s'ha decantat per no arriesgar-se en una aventura amarada d'incerteses. El relleu anirà a parar a mans de Montilla, potser un candidat amb menys atractiu, però que compta amb el suport total del PSC i el PSOE, ofereix més garanties com a futur president de la Generalitat i no ha estat protagonista de la calamitosa deriva governamental. En la pròxima batalla electoral s'enfrontaran Montilla i Mas, i començarà realment el postpujolisme.

m.sintes@hotmail.com